

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/214111,Pokazy-spektaklu-Przez-sciane-Warszawa-marzec-2025.html>
27.02.2026, 15:19

Pokazy spektaklu „Przez ścianę” – Warszawa, marzec 2025

Biuro Wydarzeń Kulturalnych Instytutu Pamięci Narodowej zaprasza na pokazy spektaklu Przez ścianę w reż. Leszka Zdunia, które odbędą się 1 marca (godz. 13.00 i 16.00) oraz 2 marca (godz. 10.00 i 12.00) w warszawskim Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL przy ul. Rakowieckiej 37.

[Podziemie niepodległościowe \(Żołnierze Wyklęci\)](#)

01.03.2025

SPEKTAKL TEATRALNY

PRZEZ ŚCIANĘ

1/03/25 13⁰⁰, 16⁰⁰
2/03/25 10⁰⁰, 12⁰⁰
8/03/25 16³⁰

Muzeum Żołnierzy Wyklętych
i Więźniów Politycznych PRL
ul. Rakowiecka 37, Warszawa

rezerwacja bezpłatnych wejściówek
pod adresem:
wysdarzeniakulturalne@ipn.gov.pl

Organizatorzy: Instytut Pamięci Narodowej,
Muzeum Żołnierzy Wyklętych
i Więźniów Politycznych PRL

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Przez ścianę to autorska sztuka teatralna Leszka Zdunia, inspirowana losem Wiesławy Pajdak i Jerzego Śmiechowskiego.

Jesienią 1947 roku obydwójce zostali osadzeni w mokotowskim więzieniu przy ulicy Rakowieckiej w Warszawie. Powodem były podejrzenia o udział w konspiracji i szpiegostwo.

Ich cele dzieliła cienka ściana. Nawiązali ze sobą kontakt właśnie przez nią, wystukując alfabetem Morse'a różne wiadomości. Zaczęło się od prostych pytań – „kim jesteś, za co siedzisz?”. Kiedy okazało się, że Jerzemu grozi kara śmierci, Wiesława postanowiła za wszelką cenę podtrzymać go na duchu. Pomiędzy wezwaniami na przesłuchania i torturami (oprawcami byli m.in. Humer i Różański), opowiadała Jerzemu krzepiące historie i streszczała książki. Najwięcej czasu poświęciła *Tristanowi i Izoldzie*. Po kilku miesiącach, wciąż porozumiewając się alfabetem Morse'a, Jerzy oświadczył się Wiesi, a ona zgodziła się zostać jego żoną. Zanim jednak mogli się

spotkać, minęło niemal 6 lat. Po raz pierwszy „na żywo” zobaczyli się podczas swojego ślubu w zakładzie karnym w Grudziądzu. Kilka tygodni po ślubie Wiesława, na mocy amnestii, opuściła więzienie.

Państwo Śmiechowsky przeżyli wspólnie 55 lat.

Mokotowskie więzienie było miejscem niewyobrażalnego bestialstwa ze strony oprawców, na siłę instalujących w Polsce komunistyczny ład. Z powodów ideologicznych próbowali oni za wszelką cenę upokarzać i pozbawiać godności więźniów politycznych. Stosując różnego rodzaju tortury fizyczne i psychiczne, zmuszali do składania fałszywych zeznań, współpracy z władzą oraz wydawania koleżanek i kolegów, którzy po zakończeniu II wojny światowej nie złożyli broni, bo nie zgadzali się na narzucony porządek. W latach największego terroru - 1945-1956 - w więzieniu wykonano ponad 300 wyroków śmierci. Kilka tysięcy osób zmarło z powodu wycieńczenia lub zakatowania podczas przesłuchań.

Ludzkie dramaty, które rozgrywały się przy ul. Rakowieckiej, były też źródłem niezliczonej ilości pięknych gestów. I o takiej właśnie postawie opowiada sztuka *Przez ścianę* - historia heroicznej walki o drugiego człowieka. Walki podjętej w warunkach upodlenia. To rzecz o miłości, która potrafi wszystko znieść. O miłości, która jest prawdziwie cierpliwa. To opowieść o pięknych ludziach, którzy nie pozwolili zdeptać swojej godności.

Twórcy i artyści:

Magdalena Krylik - w roli Małej

Ksawery Szlenkier - w roli Ju

Leszek Zduń - reżyser

Rafał Odrobina - muzyka

Aleksandra Reda - scenografia

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Żołnierze Wyklęci

Spektakl